

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristo-pno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v nanski ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici v Via Ascoli 8, I., naročnina pa opravištvu „Soče“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravištvu.

Vabilo na naročbo.

Z začetkom novega četrtletja priporočamo naš list slavnemu občinstvu k obilni naročbi. — P. n. gg. naročnike pa prosimo, da nam ostanejo zvesti z besedo in v d e j a n j i. — One gospode, ki niso še na čistem za lansko leto, prosimo, naj pohitijo, da prihranijo sebi in nam nevšečnosti.

Nova šolska postava.

Iz političnega pregleda, ki ga prinašamo v vsaki številki, je razvidno, da v dunajskem državnem zboru si stojiti dve močni stranki nasproti. Ena je konservativna, ki podpira sedanje Taaffe-jevo ministerstvo, druga pa liberalna, ki bi dunajsko vlado rajši danes, ko jutre vrgla, da bi vzela spet vajete v roke, katere je do zdaj še vselej le nesrečno držala. Liberalna stranka ne opusti prilike, ako more ponagajati vladi ali pa konservativni stranki, ki ima večino in ki se tudi desnica imenuje, ker sedi v zboru na desni predsednikovih roki, med tem ko se liberalci levičarje zovoje, ker sedijo na levi. Se celo takrat, ko gre za neobhodno potrebne reči, ki se ne morejo odrekati, ako se hoče, da država opravlja svoje posle, se liberalci repenčijo in delajo fakično, nečastno opozicijo. Tako so delali letos, ko se je dovoljeval poračun za tekoče leto.

Po tem se ni čuditi, da levica s toliko večim ognjem oporeka in nasprotuje, ko hoče večina kako postavu sprejeti, ki se dotika liberalnih načel in naukov. V takem slučaju postaja levica besna in rohni ter napenja vse svoje moči. Na liberalna načela prisega z obema rokama in je prej pripravljena žrtovati blagor narodov, ko eno pičico tega, kar so jo njeni preroki učili. Nekaj takega se godi zdaj gledé neke premembe, katero hoče državni zbor skleniti na sedanjih šolskih postavah.

Do zdaj je bilo po državni postavi določeno, da morajo otroci 8 let hoditi v šolo in sicer od izvršenega 6. do končanega 14. leta. Za Goriško je narejena izjema, da velja ta dolžnost le za 6 let, od 6. do 12. leta starosti. Ta postava je za vse državljane enaka: za štacunarja, ki prodaja platno kupovalcem, in za delavca, ki koplje kumuje na polji, za gosposke otroke v velikih mestih in za pastirje, ki pasejo živino na planinah. Taka postava, ki naklada vsem enakim butare, je po mnenju nekaterih mož pravična in liberalna. To pa ni res, kakor bi ne bilo pravično, ako bi kdo zahteval od dečka 8, 12, 15 let, od mladenca 18, 21 let, od moža 25, 30, 50 let, naj nesejo enaka bremena, recimo 50 kilov. Breme bi bilo v tem slučaju sicer za vse enako, ali moči bi ne bile enake; krivično je pa, zahtevati enaka bremena od neenakih močij. Tega liberalci nočejo slišati in tirjajo po vsi sili, naj pošilja kajžar svojega sina, katerega ne more rediti, tako dolgo v šolo, kakor bogatin, ki spi na blazinah in kateremu ostajajo najbolje jedi in najslajše pijače.

Konservativci spoznavajo, da se godi kmetom krivica, ker morajo pošiljati svoje otroke do 14. leta v šolo, katere bi doma pri delu krvavo potrebovali; spoznavajo, da otroci, ki so hodili 8 let v šolo, se delu odvadijo in niso dobri delavci, da vsled tega kmeštvo hira in umira. Vse to spoznavajo konservativci in hočejo po vladnem predlogu določiti, naj bi se smelo kmečkimi otrokom dovoliti, da po šestem letu šolanja doma ostanejo, ako so se naučili to, kar se zahteva v ljudski šoli.

Temu uamerovanemu sklepu se liberalci na vso moč upirajo in so sklicali na Dunaj vse svoje pristaje, da bodo glasovali proti navetu. Enako so pa tudi konservativci sklicali vse svoje v zbor, da zmagajo s to postavo, katero posebno nemški kmetje prav pristrčno želijo, ker prav v nemških deželah se izpekuje šolska postava z vso ostroščjo. Čudimo se le

temu, kako more Coroninjev klub glasovati proti postavi, katero želi vse ljudstvo. Ali velja mnenje ljudstva le takrat, ko se vjema z nazori poslancev, drugače pa ne?

Premenijo se tudi nekatere druge določbe dosedanje šolske postave, ki so manjšega pomena, ker to, kar te premembe zadevajo, se je dalo tudi do zdaj več ali manj doseči. — Ta borba o šolski postavi, ki se te dni vrši na Dunaji, nas pa zopet uči, kako nevarno je soditi in vladati le po sivi teoriji brez ozira na dejanske razmere, ki bi morale biti merodajne v vsem državnem življenju in pri sklepanju katerekoli postave. Upamo, da desnica zmagata tudi v tej zadevi in da se zboljša stanje nemških kmetov, naših prijateljev.

D. Z.

Dopisi.

V Gorici, 11. aprila. — Nemila smrtna kosa je pobrala te dni življenje, ki je bilo marsikomu, posebno pa Slovencem in v prvi vrsti goriški škofiji drago. Zgubili smo častnega kanonika in semeniškega vodjo, Stefana Kocijančič-a, katerega bolezen smo bili zadajje omenili. Odkar ga je bil zadel mrtud v četrtek opoldne do ponedeljka zajutra, ko je umrl ob 4¹/₂, ni spregovoril besedice; tudi ni dal znamenja, iz katerega bi bilo spoznati, da je pri zavesti. Prvi dan se je morebiti včasih kaj malega zavedel, pozneje pa, kakor se zdi, čisto nič. Stregle so mu usmiljene sestre; ležal je v sobi, ki služi za goste, ker je bilo težko, spraviti ga v njegovo stanovanje v 2. nadstropje, in tam je tudi umrl v naročju svojega nečaka, č. g. Fr. Goljevščka, kaplana biljanskega, ki je bil cel čas boleznin vedno pri njem.

V torek zajutra ob 8. uri prenesli so truplo ranjkega v semeniško kapelo, kjer so imeli po njem bilje in slovesno črno mašo, pri kateri so peli bogoslovci. Čez dan so ga varovali bogoslovci, ki so se menjevali vsake pol ure, in so zanj molili. Ljudstvo, ki ga je hodilo kropit in gledat, je varuhe posnemalo in vsakdo je za ranjkega nekoliko pomolil. Tako je spodobno pri kršanskem mrliču.

Zvečer o 5. uri in pol je bilo nabranih v semeniški in pred semenišcem vse polno gospode, ki so bili prišli k pogrebu, in mnogoštevilno ljudstvo, ki je gledalo svečani sprevod. Duhovnikov se je bilo nabralo iz mesta in z dežele malo da ne toliko, kakor pri pogrebu ranjkega nadškofa. Prišlo bi jih bilo še več, ako bi bili o pravem času zvedeli smrt in uro pogreba ranjkega. Iz Trsta so bili došli preč. g. dr. Sust, vodja škofijskega urada, č. g. Kocijan, kaplan pri D. Mariji (pri jezuitih), in č. g. J. Bottegara, škofijski tajuik, kot zastopniki tržaške škofije. Prejšnjo soboto je bil prišel obiskat bolnega svojega učitelja mil. škof tržaški, preč. g. I. Glavina.

Sprevoda so se udeležili vsi duhovski redovi goriški v polnem številu s č. o. franciskani na čelu in vsi uradi goriški: jezelniki, mestni in cesarski, profesorji vseh učilišč in velika množica znancev, prijateljev ali spoštovalcev ranjkega. Bogoslovci so nesli svojega umrlega vodjo, kateremu so poklonili venec in ga nesli za njem, v farno cerkev sv. Ignacija in odtod do Katarina, kjer je čakal mrtvaški voz. Po vseh ulicah je bilo veliko ljudij, ki so gledali sprevod, ki se je v marsičem odlikoval od drugih.

Ranjkega je pogrebel njegov prijatelj iz mladostnih let, monsignor Fr. Mercina, dekan goriškega kapitelna, ki je šel peš celo na oddaljeno novo pokopališče, kamor so šli tudi vsi bogoslovci in nekateri prijatelji ali štovatelji ranjkega. Škoda, da so ga pogrebeli na zemljišči, ki za pogrebe ni primerno, ki se bo moralo prej ali pozneje opustiti. Dostojno bi bilo pa na vsak način, da bi se ranjkemu postavil primeren spominek, če tudi ne krasen (za 50 do 100 gld.), z latinskim in slovenskim napisom, da bi potomci vedeli, kje leži moz, ki je bil bolje znan na tujem, ko doma, ki v svoji skromnosti ni poznal svojih zmogljivosti in krepostij, ki so ga kinčale. Za spominek naj

bi nabiral kdo njegovih znancev, katerih je imel veliko.

Stefan Kocijančič je bil rojen 25. decembra 1818. v vipavskem trgu od premožnih starišev. Ljudsko šolo je obiskoval doma, latinske šole in filozofijo pa v Gorici. Stanoval je v Koceviji in bil je podjetnik domačega gledališča, v katerem so sodelovali njegovi tovarši in součenci. Igre je pisal sam in igralce je sam podučeval. Vstopnina k predstavam je znašala 1 stari krajcar. Kot dijak je hodil na počitnice k starejšemu bratu, ki je bil duhoven in je služboval v Kanalu, potem na Bukovem (umrl v Medani). Pri njem je dobil po končani drugi latinski šoli hebrejsko slovnico, katero je začel prebirati. Od tistega časa do svoje smrti imel je posebno ljubezen do tega jezika. Prvo leto bogoslovja je bival zunaj semenišča, ker ni imelo prostora, kot odgojitelj pri baronu Gleispachu, tedanjem okrajnem glavarji goriškem. Takrat se je seznanil z ranjkim Valentinom Staničom, ki je bil v družini Gleispachovi znan in ki je včasih kako tirolsko ali koroško s svojim grčavim glasom zapel, da so se vsi pričujoči radovali in glasno smejali. Kot osmošollec je bil enkrat pri spovedi pri ranjkem Baci-ju, tedanjem kaplanu pri sv. Ignaciji, ki mu je prigovarjal, naj molli rožni venec. Prišelši iz cerkve ga je kupil na trgu pred cerkvijo, kjer so navadno tako drobnavo prodajali, in ga je molil potem do svoje smrti vsak dan. Kot bogoslovec je bil svojim profesorjem jako priljubljen; posebno rad ga je imel njegov prednik na stolici svetopisemskih ved stare zaveze, profesor Mozetič, poznejši kanonik, ker je znal prav dobro hebrejsko.

26. decem. 1841 je bil posvečen duhoven in je ostal v semeniški do konec avgusta 1841. Tedaj je bil poslan v Ločnik kot subsidijarij tedanjemu dekanu, g. J. Stibelnu, katerega pridige in životopis je dal pozneje na svetlo. Ker je umel slovensko, je bila njegova spovednica v ločniški cerkvi vedno obložena. Na dogodbe fistih let se je pogosto spominjal in jih je pripovedoval svojim prijateljem. Furlanske pridige je takrat zapisaval.

Leta 1846. je bil poklican v goriško semenišče kot naslednik profesorju Mozetiču, ki je bil šel v Palestino in pozneje kot misijonar v Ameriko. V semeniški je bil Kocijančič na svojem mestu. Semeniško knjižnico, ki je bila majhna in v neredu, je uredil in pomnožil na 16 tisoč zvezkov. V nji je prebil mnogo ur med šolskim letom in o počitnicah; v nji je, rekel bi, končal svoje življenje. Ob enem je nadaljeval svoje študije orientalskih jezikov, katerih je znal: hebrejski, arabski, sirski, armijski, koptovski (egiptovski), perzijski, turški (in madjarski). Klasične jezike: grški, latinski — in sanskrit — je znal prav dobro. Slovanski jeziki so mu bili posebno ljubi: staroslovenski, slovenski, hrvaško-srbski, bulgarski, ruski, poljski, češki, lužički. Češke knjige je še v zadnjih letih rad bral; hrvaško je pogosto govoril; o Lužičanin, njih jeziku in navadah je pogosto kaj pripovedoval; staroslovenščino je znal dobro vezati s sanskritom in drugimi jeziki. Nekaj časa je učil staroslovenščino v goriškem semeniški. Nekateri tanko čuteči gospodje so pa sodili, da to diši po panslavizmu, in so mu prepovedali podučevanje. Najbrže niso vedeli, da v tem jeziku se v Istri nekoč sv. maša bere. Ranjkemu Berčiču v Zadru je dopisoval in staroslovenskem jeziku. Znani so mu bili moderni jeziki: nemški, italijanski, francoski, angleški, španski. Znana so mu bila tudi narečja: portugalski, provansalski, rumonski (v Švici) in ladinski (v Tirolih). Nekemu še živečemu Furlanu je bil spisal furlansko slovnico. Koptovski, bulgarski in turški slovar je baje imel v rokopisu.

Za Slovence je mnogo pisal: „26 povesti,“ katere je izdal v Gorici, „Božja pot k Mariji belj nad Kanalom,“ „Soavetove povesti,“ prestavljene iz laškega, „Zgodbe sv. pisma stare in nove zaveze iz francoskega (Fleury),“ „Molitvena knjizica,“ znano „Življenje Kristusovo,“ katero je izdala družba sv. Mohora, več zgodovinskih sestavkov v „Bčeli“ in raznih sestavkov v „Danici,“ v goriškem „Glasu“ in drugod. V latinskem jeziku je pisal mnogo sestavkov v

tržaškem in goriškem škofijskem listu zgodovinskega in svtopieemskega zadržaja. Mnogo teh sestavkov je dal tudi posebe tiskati, kakor n. pr. De historia creationis Mosaicae, Historia archidioecesis Goritiensis, De bibliothecis ordinandis et conservandis. V Goriškem škofijskem listu je popisal mnogo duhovnjak goriške nadškofije. Posebno zadnja leta se je veliko pečal z domačo zgodovino. Natančen popis njegovega slovskega delovanja more dati le obširen životopis; „Sočini“ prostori so premajhni za popolno naštevaje in za dostojno oceno njegovih del.

Glavna Kociantičeva moč bila je hebrejščina, zaradi katere je bil v prijaznosti in dopisovanji s slovečimi judi, profesorji v Padovi, kakor z učenemu svetu znanim Luzzatto-m in Ascoli-jem. Z goriškimi Reggio-m je bil v dotiki, dokler ni ta umrl. V hebrejskem jeziku je pisal pisma, katera je tudi tiskom objavil, pesmi in druge sestavke. Učeni judje so ga spoštovali in so mu pošiljali svoja dela. Če je bil otožen, se je kmalu razvedril, ako je začel kiti o hebrejščini z njim govoriti. Arabski je znal književni jezik in ljudsko govorico.

Ako bi bil imel Kociantič široka usta, kakor nekateri močje s severa, bi bil žel slavo po celem svetu; pa bil je skromen in se ni znal hvaliti. Pri vsem tem je bil daleč znan in visoko čislán. Angleško se je učil od nekega Augleža, katerega je on podučeval v slovenščini.

Z učenostjo na enaki stopinji je bila pri njem pobožnost. Navadno je hodil vsak dan popoldne k litanijam v cerkev sv. Ignacija. Maševal je skozi 37 let vsak dan ob 6. uri pri sv. Ivanu. Držal se je strogo in z veliko natančnostjo dnevnega reda.

Vse svoje imetje je delil z ubogimi in s potrebnimi sorodniki; za se ni hranil nič. Zapustil je vsega premoženja po več ko 40 letnem službovanji 700 gld. v gotovini in obligacijah tukašnje katoliške tiskarne, nekaj perila, obleke, pohištva in dragoceno biblioteko. Glavni dedič je njegov nečak, g. Fr. Goljevšek; knjige je zapustil semenišču, vendar sme njegov nečak za se izbrati, kolikor hoče. Od male gotovine je zapustil 50 gl. malemu semenišču, 50 gld. sirotničnici sv. Jožefa, 60 gld. za sv. maše.

Kakor je živel, tako je umrl; Bog mu daj gledat svoje obličje, o čegar veličanstvu je druge učil. Velik mož je bil, ki zasluži, da se njegovo življenje ne pozabi, ampak da se ohrani dostojno popisano poznim rodovom.

Kanal, 10. aprila. — Zadnji moj dopis o kanalskih cestah in kanalskem cestnem odboru v 14. št. „Soče“ je vzbudil med možmi, ki so sebe zagledali v mojem ogledalu, precej nevolje in hrupa. Tega nisem jaz kriv, ampak oni, katerim je poverjena skrb za okraj. Naj bi bili izpolnili svoje dolžnosti tako, kakor zahteva blagor prebivalcev našega okraja, hvalili bi jih bi na vsa usta, kakor nameravam danes hvaliti dva moža, ki sta pokazala v dejanji, da sta moža, in ne le s tem, da nosita klobuk.

Po postavi, ki je zadobila najviše potrjenje, razdelijo se naši pašniki med občinarje in sicer tako, da se razdeli polovica pašnikov, ki znašajo vsega skupaj 72 oralov, po enakih delih med vse občinarje. Druga polovica se bo delila pa po davkih in sicer tako, da se razdelijo vsi zemljiški davki, ki znašajo okoli 250 gld., v 4 razrede. V vsak razred pride okoli 60 gld. davka in dosledno pride na vsak razred 9 oralov zemljišča. V prvi razred se postavijo davki velikih posestnikov, v zadnji razred davki ubožnih občinarjev. Tisti kos zemljišča (9 oralov), ki pride na en razred, se potem razdeli po enakih delih med one občinarje, katerih davek je vstet v en razred.

Po tej postavi bi prišla v prvi in drugi razred samo č. g. dekan Franc Vidic kot oskrbnik cerkvenega posestva in g. župan Franc Malnič kot veleposestnik in bi dobila 18 oralov zemljišča, ker vsakdo njih plačuje čez 60 gld. zemljiščnega davka. Vsi drugi posestniki, katerih je nekaj čez 50, bi prišli v 3. in 4. razred in bi dobili skupaj ostalih 18 oralov pašnika, tako da bi prišlo na vsakega občinarja četrtega razreda okoli 260 štirjaških sežnjev ali z drugo besedo skoraj nič.

Imenovana gospoda sta se pa usmiliła četrtega razreda in sta odstopila od svojih davkov toliko, da prideta oba v prvi razred in da dobi četrti razred namesto 9 dvakrat toliko, to je 18 oralov. Četrti razred bo gotovo iz srca hvaležen gospodoma za ta velikodušni dar. — Ko bodo zemljišča razdeljena, prenehajo morda poljske tatvine, ki so do zdaj prelepo cvetele. Kanal naj služi za izgled drugim občinam v dobrem.

Iz Tolmina, 10. aprila. — V Tolminu je bilo napovedano na 8. dan t. m. predavanje popotnega kmetijskega učitelja za Primorje, g. Baldinija. Tolminci pa poznajo tega moža kot nezmožnega svojemu poslu, ker ne zna govoriti k ljudem, katere ima podučevati, in ga niso prišli poslušati, dasi so učitelji lovili poslušalce po vseh kotih. V Volčah je bil spravljen skupaj nek 26 ljudij, ki pa niso nič razumeli, ker mu ni šlo s slovenskimi besedami, katere je bral, nič bolje, ko drugod. Visoko vlado opominja-

mo, da ta dogodek je ljudstvo razburil in da spoštovanje do vlade, ki pošilja takega učitelja, ni nič pridobilo. Ako hoče vlada zgubiti zaupanje, katero želi imeti med ljudstvom, naj dela le tako naprej in doseže svoj namen prav gotovo. — Lansko leto je prehodil soško dolino zemljemer, ki je vedno potreboval tolmača, potem so nam poslali zdravnika, ki potrebuje tolmača, zdaj so nam dali učitelja, ki ne premore nič brez tolmača, vrhu tega nam pošiljajo uradi pisma, katerih ne umemo brez tolmača. Ali je toraj čuda, če se začneja širiti misli, da to ne pelje k dobremu in da se godi to na škodo Avstrije, ki ne potrebuje ne prusjakov ne italijanissimov, ampak zvestih Slovanov. — Potem se pa še trosi po svetu, da Slovenci so neomikani; ali je drugače mogoče, ko se spodrivá slovenski živelj in se širi italijanski pa nemški? Bojimo se, da Avstrijo čakajo hudi časi, ker močno se greši proti zdravi pameti; vendar tudi upamo, da jo bo Bog varoval proti človeški zlobi in nespameti.

Iz Ajdovščine, 11. aprila. — „Sočine“ besede „izpod Čavna“ v 10. letošnji številki so tu duhove nekoliko vznemirile. Ta pot se mora hoditi. Ali znajte, gospod urednik, da z notarjem ima tudi duhovščina, boljše rečeno cerkveno oskrbnitvo, zavoljo cerkvenega premoženja veliko posla. Naj dajo tudi v tem duhovni lep izgled in naj tirjajo od notarja, ker ključarji navadno nemški ne znajo, slovenska pisma. V tem zmislu naj „Soča“ objavi članek, ki naj duhovne zartuje, da naj v imenu naroda vse to zahtevajo. Kdor tega ne zahteva, naj ne velja za narodnjaka in naj se kot tak v „Soči“ razglasi. Tak dopis, bote videli, veliko izda.

Za tramvaj se tudi Ajdovci in okoličani veliko zanimajo. Ako se vse tako izpelje, kakor se obečuje, bi ne bilo slabo. Ali bati se je, da se le iz začetka obečuje, zato da bi občine dale ceste in svet. Pozneje bo delal tramvaj, kar bo hotel. Občine naj si torej ne vežejo preveč rok; ampak naj si zmerom še neka pravica pridržijo za vsak slučaj.

Ta teden so odkrili v naši občini rimski grob. Dolg je 220, širok 80 cm., sezidan je iz štirivoglate opeke, ki meri na vsako stran 60 cm. V grobu so našli nekaj kostij in 2 denara; znamenje, da sti bili v tem grobu dve osebi pokopani, ker Rimci so dajali vsakemu mrliču 1 denar, da je plačal voznino po tramvaji v bolji svet. Lastniku groba so plačali 5 gld., da so smeli kopati, drugih grobov pa ne pustiti dalje prekopavati, dasi mu ponujajo dobro plačilo in bi mu svet zrahljali.

Iz sred Ipavske doline, 10. aprila. — Ni dolgo časa od tega, kar je „Soča“ govorila od nove naprave, ki utegne tej dolini zlo koristna biti, namreč od tržaškega tramvaja na pr. Danes mi je mogoče, kaj več o tem sporočiti na podlagi službenih izjav. Inženir g. Schmidt dela na vso moč dotične načrte in v kakih 10 tednih bo morda osnova tega podvzetja popotvala na Dunaj k ministerstvu za kupčijstvo, da bi tam potrebno dovoljenje dosegla. Obravnave z uradi, občinari in posamezniki bodo menda tudi kmalu dovršene. Nadjati se je, da se ne bodo delale ovire tej občni koristni stvari; potem bi utegnili mi Ipavci že zdaj leto (če ne prej) veseliti se in uživati korist tramvaja. Šine bodo na kraji navadne ceste, prostora bodo prav malo potrebovale, notranje luči bo namreč le 90 cm. (navadne železnice je imajo 143 cm). Kjer so ceste zelo ozke ali zlo zakrivljene ali kjer se vzdigujejo čez 50/0 višine, se bodo razširile in dostojno vravnale. Na ovinkih bo zadostoval radius (premer) 20 m. Da se ne bodo konji ali voli plašili, videči to novo, črno barvano, tiho lazečo pošast (voz), bo treba konja ali vola nekatere kratki paljati na ogled te pošasti in kmalu jim preide strah. Tramvajevi vozovi bodo služili za prepeljavanje ljudij, lahkega in težkega blaga. Hitrost te vožnje bo 10—20 kilometrov na uro po okoliščinah kraja; po mestih in zlo obljudenih krajih bo po 10 km., po prosto odprti poti pa po 20 km. na uro. Ti vozovi se tudi prav lahko ustavijo in to se godi hitreje, ko pri katerih koli drugih vozovih. Voznina za vožnjo s tramvajem, je neizrečeno majhna. Za 3. razred bo znašala voznina od Trsta do Škednja 10 kr., do Miramara 15, do Nabrežine 30, do Sistjane 35, do Devina 35, do Štivanana pri Devinu 40, do Tržiča (Monfalcone) 45, do Ronk 50, do Redipulja 55, do Foljana 60, do Zagraja 65, do Gradišča 70, do Filatoja (Farra) 75, do Majnice 80, do Ločnika 85, do Podgore 90, do Peyme 95 kr. in do Gorice 1 gld.; do Sv. Petra 105, do Bukovice 110, do Pervačine 115, do Dornberga 120, do Batuj 125, do Vertovinskega mosta 130, do Potoč 135, do Dobravlj 140, do Ceste 145, do Ajdovščine-Šturij 150, do Marije za Logom 160 in do Ipavskega trga 165 kr.

Voznina za 2. razred bo nekoliko viši od imenovane. Vožnja od vasi do vasi se bo računila po kakih 5 kr. Tramvajevi vozovi bodo odhajali iz Trsta zjutraj o 5. 7. 9. 11. in 12. uri; popoldne ob 1. 2. 4. 5. 6. 8. in 10. uri.

Vozne liste bo dajal konduktér med vožnjo. Kdor bo hotel izstopiti, izstopi po svoji volji. Na nekaterih krajih bodo navadne postaje, kjer se voz neko-

liko pomudi. Vodja teh postaj ne bo kak dobro plačan uradnik. Vodstvo si bo zbralo kakega poštenjaka, zvedenega kerčmarja, kateri bo popotne brezplačno sprejemal v svojo sobo, ki bo blago spravljal in oddajal proti mali odškodnini. Blago pripeljano se bo koj oddajalo, razun o ponočnem času. Oddano blago in ljudje dojdejo iz Trsta do Škednja v 15 minutah, do Miramara v 32, do Devina v 60, do Tržiča (Monfalcone) v 84, do Zagrada v 128, v Gorico v 192, v Ajdovščino v 300 in v Ipavski trg v 331 minutah. V Selih bi se utegnili tramvajevi vozovi namesto v Dornberg, v Černiče obrniti. Kaj se zgodi, ne vemo še. Nadejati se je, da Dornberžani in njih nadaljni susedje do Gorice se bodo veselili te nove naprave in da ji ne bodo delali kakih ovir. Če se ta naprava uresniči, bo koristila sosedom vse Ipavske doline. Njih zemljiški pridelki se bodo mogli brez velikih stroškov v zunanje dežele oddati na prodaj. Ako se naše nade vresničijo, bomo hvaležni njim, ki napravljajo tramvaj. Ali bojimo se, da je vse le na papirju tako lepo, v resnici da pa bomo morali plačevati več, nego je do zdaj rečeno, da bo tramvaj rabil več časa in da nas bo dobro gulil, ko ne bo imel nikake konkurence. Zdal se nam obečuje vse lepo, ko je treba podjetnikom dovoliti ceste in svet. Kako bo pa potem, ko bo tramvaj napravljen? in ali se naši konji in volji zares ne bodo strašili? Želimo sicer, da bi vse dobro izpačilo, ali bojimo se tudi, da ne bo vse tako, kakor se nam obečuje in popisuje.

V Kozani, 10. aprila. — V zadnjem mojem dopisu, v 13. številki „Soče“, sem navedel le poglavite koristi, ki bi došle Bricem v gmotnem oziru po lastni sodnji v Brdih, ter sem posebno poudarjal, kako veliko denara komisije požig. Temu mi je dostaviti, da bi se Brici komisijem stroškom tudi potem ne mogli popolnem ogniti, ako bi se jim sodnja v Brdih dovolila; reči pa smem, da bi se ti stroški nedvomno vsaj za 3/5 zmanjšali ter da bi tudi ostalih 2/5 velik del v Brdih ostajal, ker bi ga sodnijsko osebje tam za druge reči izdavalo.

Zeló bi pa sodnja v Brdih uplivala, da bi se hitreje pričele nalagati za Brda prepotrebne zemljiške knjige. Menim, da bi se briska posestva veliko prej vknjižila po sodnji v Brdih, kakor po sodnji v Gorici (osobito) in v Korminu. Visoka vlada odmenja na ime stroškov za osnovanje novih zemljišnih knjig vsaki posamezni sodnji na leto določeno svoto denara, katera se ne sme prekoračiti; zato se vrši in se more vršiti to delo le počasno. Kakor hitro je namreč za eno leto določeni znesek porabljen, ustavi sodnja delo in se ga poprime sopen še le naslednje leto, ko jej vlada novi znesek na novo nakaže. To se leto za letom ponavlja, dokler niso vsa posestva vseh občin, ki spadajo pod dotično sodnijo, vknjižena. Razlika mej sodnijo z velikim okrajem in ono z manjšim gledé poprejšnje ureditve zemljišnih knjig je jako velika. Čim manjši je namreč sodnijski okraj, tem preje se naložijo v njem zemljišne knjige in to je uravnavno, ker sodnja večjega okraja odpošila enako sodnji manjšega okraja, da si ima prva morda štirikrat toliko občin za vknjiženje, le eno komisijo na zemljišča, ki se imajo vknjižiti, da pozve djansko posest. — Iz tega sledi, da sodnja z manjšim okrajem svoj okraj uže popolnem vknjiži, mej tem ko ima sodnja z večim okrajem, dasi je z enako marljivostjo delala, še polovico svojega dela. Tu ima n. pr. goriška okrajna sodnja, dasi je pričela iste dobe, kakor druge sodnje, nalagati zemljišne knjige, še velik del svojega okraja, ki ni še vknjižen, mej tem ko so druge sodnje v našem obližju z manjšimi okraji to delo ali uže dogvale ali pa je v kratkem dovršilo.

Ko bi bila Brda imela svojo sodnijo uže za časa, ko se je bilo pričelo snovanje zemljišnih knjig, bila bi danes Brda uže davno vknjižena. Pri vsem tem sem si svest, da bi bila briska posestva po lastni sodnji, če se devoli, tudi zdaj še veliko preje vknjižene, nego se bo to godilo po goriški sodnji. In kako hrepene Brici po tej zemljišni uredbi! Kaj bi tudi ne? — Uže več let sledujoča si slaba leta spravila so večino briskih posestnikov v take zadrege, da so morali leto za letom zadolževati svojo imovino, in ker niso njih posestva na njih imena vknjižena, da bi mogli svoje posestvo pri kakem denarnem zavodu ali poštem zasebniku proti plačevanju postavnih 60/0 obrestij obrestiti za kako svoto, zahajajo oderuhom v roke, ki jim posojujejo proti neverjetno visocim obrestim na menjice razue svote, dokler se jim posestnik zmožen zdi za poravnavo dolga. — Drugi manjši posestniki zastavljajo za svoto, katero želé prejeti, svoja zemljišča s kupno pogodbo, v kateri si prodajalec prihranjuje za toliko let pravico rešila. Te pogodbe so postavno neveljavne, ker so le na videz sestavljene in ne obsegajo resnične predaje. Vendar imajo te pogodbe čisto kratprav žalostno nasledke. Če na pr. umrje oni, ki je navidezno svoje zemljišče prodal, pa si prihranil več let v odrešitev, predno reši zastavljeno premoženje, nimajo njegovi dediči pravice do rešila, naj si bode, da so v to svrhu odločena leta potekla ali ne. — Nasprotno pa, ako leta za odrešitev navidezno prodanega zemljišča stečejo, ne da bi bil navidezni prodajalec zemljišče rešil, ugovarja ta

navidezemu kupcu, če zahteva, da bi mu upnik zemljišče odstopil, veljavnost pogodbe, in v tem slučaju nastane pravda, ki jo navadno navidezni prodajalec dobi, če le more dokazati, da ni imel po pogodbi zemljišča v najemu, marveč da je le obrestil od posojenega denarja plačeval. — Teh nevarnostij in pravnih ne bi bilo, če bi bili taki posestniki na svoje posestvo kot lastniki vključeni, kajti v tem slučaju bi prav lahko jemali posojila pri zagotovitvi na posestvo in proti plačevanju postavnih obrestij.

Torej tudi zaradi tega je prav gorko želeli, da se naprošena sodnija v Brdih dovoli. — Izjavljajte se torej vsi Brici brez izjeme in povsodi za naprošeno sodnijo, in to tem odločneje, ker sta, kakor se sliši, načelnika okrajnih sodnij v Gorici in v Korminu izrazila se proti sodnji v Brdih. V dokaz, da ne bi bila sodnija v Brdih nepotrebna, naj bode mimogrede rečeno, da je moral g. sodnik U. pri goriskih okrajnih sodnij 5. t. m., dasi je od 9. zjutraj do 6. zvečer prav marljivo naroke v malenkostnih zadevah obravnaval, naposled vendar 6 stran k domov v postelji ter dotične naroke na drug dan prepisati. —

Po vsem tem sme se z vso odločnostjo trditi, da niso oni ne narodnjaki ne človekjubi, ki so proti sodnji v Brdih, marveč da delajo taki „bombežem“ na roko in da pospešujejo ob enem revščino v Brdih. L....

Iz tolminskega okraja, 10. aprila. Letošnjo zimo imeli smo po naših gorah nesrečo gledé zdravja; posebno golica (tifus) in kozice ali runje so zdaj tu zdaj tam hudo razsajale. Komaj se je golica, katera je svoj ljudski davek po raznih krajih pobrala, ustavila, — že so začele kozice ali runje po Cerkljanskem hudo napadati ljudi. Ot tod jih je potem neki berač tudi v Knežke grape nanesel in nedavno so se tudi v Oblokah in v Hudajužni v nekaterih hišah prikazale. C. K. okrajni zdravnik pridno dohaja k bolnikom po svoji dolžnosti, toda pomagati tu ni moč, ker razun snažnosti menda ni pripomočka zoper to kužno bolezen. Lepo in dobro bi bilo, ako bi zdravnik bolnike vsaj nekoliko potolžil ter sosede kaj podučil gledé obnašanja proti bolnikom. Ali kako bo zdravnik to storil, ki besedice slovenske ne zna?! Kedar kam pride, oglasi se pri dotičnem županu ali podžupanu, in ta mu mora dati na občinske stroške tolmača. Kako težko gre to med kmečkimi tolmači (navadno so ti odsluženi vojaki, frajtarji, korporali) in revnimi bolniki, si lahko vsakdo misli. Tega ni delal še noben poprejšnjih zdravnikov. Štedljiva komisija (Ersparungskommission) na Dunaji bi lahko tudi te stroške odpravila, ako bi zapovedala, ravnati se po uaravni postavi. Ni li to krivica in očitno preziranje naših zdravstvenih koristi in narodnih pravic, da za naš okraj nimamo sedaj zdravnika, kateri bi razumel naš materni jezik, kateri bi znal bolniku lepo, jasno in razumljivo dopovedati, kako naj se v boleznih obnaša, kako naj zdravila jemlje, kar je gotovo k ozdravljenju neobhodno potrebno? Kdor ima z bolniki kolikankoli opraviti, vé, kako težko oni dopovedujejo svoja natančna čutila, in da moraje velikokrat le prikromovati z glavo na stavišnja vprašanja. Kaj pa stori bolnik pred zdravnikom, ki ne zna njegovega jezika, ki ga ne razume, ko se trudi in trudi, da bi mu dal razumet svoje bolečine? Za Boga, kaj bi Nemci ali Lah storili, ako bi se jim poslal v njih deželo mož nezmožen in neveden v deželi navadnega jezika? — To bi bilo ropotanje po parlamentih, da bi se zemlja tresla! — Ni čuda, da je tudi pri nas zaradi tega nejevolja velika med ljudstvom; in čedalje večja.

Pa mi poreče morebiti kdo: če ne zna slovenskega jezika, se ga vže nauči. Ali na taka tolažila vedó naši kmetje le ta krepak odgovor: „Čakaj osel, da trava zraste“!

In res leto dnij že čakamo, a vendar ne vidimo, da bi se bilo kaj zboljšalo. Če pomislimo, kako težko se Lah tudi pri dobri volji slovenskega jezika nauči, bomo morali še dolgo časa čakati, in še mnogo davka odrajtati, predno se naš zdravnik nauči slovenščini. Tudi ne nahajamo pri njem veliko ljubezni do našega naroda. Dokaz temu je tudi ta, da se je g. doktor v pogovoru z narodnjaki o isterskih in tržaških rečeh, izrazil takole: „Ein Glück, dass Bischof Dobrila gestorben ist. Er wollte ganz Istrien slovenisieren.“ To ne potrebuje več komentara. Tudi se o raznih prilikah s ponosom spominja svojega brata, kateri je urednik lahonskemu časniku „L' Istria“. Ta časnik pa, kakor nam je iz „Soče“ in „Edinosti“ znano, ne dela propagande za naše uboge brate v Istri, ampak za nekaj vse drugega.

To pa, da okrajni zdravnik ne zna našega jezika in nima ljubezni do njega ima za nas slabe nasledke. V boleznih išče si vsakdo pomagati, kolikor more, in zato hodijo bolj pametni ljudje v Kanal k našemu vilemu narodnemu in obče priljubljenemu zdravniku, g. Lisjaku, kateri skoro zastoj hitro vsakemu postreže. Le škoda, da je predaleč. Drugi pa bolj ne-pametni iščejo si pri sleparskih mazačih in mazalkah, zagovarjalcih in zagovarjalkah itd. pomoči. A ni li to našemu ljudstvu v veliko moralno in materialno škodo? Vprašam, je li c. k. okrajni zdravnik zaradi ljudstva tu, ali pa je nasprotno? —

Take so razmere na Tolminskem gledé zdravstvenih razmer. Pa tudi v naših uradnih menjaših ni poznan §. 19. in tako so nam šole, za katere nosimo velikanska bremena, brez koi-ti gledé razumljenja vradniških spisov. Časi se sicer spreminjajo ali naše uradnije se gledé nemškega uradovanja ne spreminjajo. Kakor se kaže, se tudi ne spreminijo, dokler nam sije znano solnce.

V Cerknem, 9. aprila. — Hvala Vam, g. urednik, da ste sprejeli zadnji moj dopis o naših cestah v Vaš cenjeni list. Dovolite mi tudi danes nekoliko prostora, ker tudi o naši pošti, tem važnem javnem zavodu, bi rad spregovoril nekaj besedij. Našo pošto opravlja uže vev let sem veljoposelnik g. P., ki je ob enem tudi naš župan. Umevno je tedaj, da ima g. P. opravkov črez glavo. Le tako si morem tolmačiti nered, godeče se včas na pošti, kateri pa bi ne smeli biti. Pisma adresatov, stanujočih v Cerknem, leže včas cele dni tam gori. Saj smo v bližnji. Koliko truda stane poštarja nam, prebivalcem vasi, vestno izročevati pisma? Nič. In lahko se pri tacej malomarnosti zgodé adresatov nevedčnosti, ktere bi se lahko zaprečile, ko bi pismo točno došlo na adresata. Tedaj natančnosti prosimo, g. odpravnik (ekspeditor). Ta Vam gotovo ne bode škodovala!

Javnost je koristna. Koliko neredov se je uže odpravilo, da so se prijavi v kadem časopisu! Može, ki so ribarili v motnem, so, ostrašeni po kadem dopisu, ki je je dobro označil, pustili to rokodelstvo, pobiljšali so se ter potem skrbeli za blagor občinarjev prav očetovski. Ljudstvo je bilo z njimi potlej zadovoljno. Po mojem menenji bi se tudi iz naše občine odpravil marsikak nered, ko bi se razvada i napake objavile kjerkoli. Naš kmet je ovčica. Voljno pretrpi vse, ker ne pozna razmer in ker še ni popolnoma zaveden svoje veljave i svojih pravic. Vrhu tega se še boji zamere pri kakem mogotcu, kateri pa kmetovo nevednost i bojazljivost zna vporabljeti prav dobro. Tako se zgodi, da kmet v važnih zadevah ali pristljen ali pa zaslepljen proda svoje osebno menenje in prepričanje za skledo lečel žalostna nam majka!

Ako sem s tem dopisom v obče može, katerim je poverjen blagor davkoplačevalcev vzbudil iz njihovega dremeža, osobito pa dosegel, da bode briga našega cestnega odbora za izročeno mu področje večja ter da se odstranijo poštni neredi — je dosežen moj namen. Ako pa bodo te besede ostale, kakor glas vpijočega v puščavi, brez nobenega vspeha, se bode-mo zopet oglasili, ali ne več tu — marveč na višjem mestu.

Borodinov.

Politični pregled.

Državni zbor je pričel pretekli teden svoje poslovanje. Na dnevnem redu prve seje so bile manj važne stvari, kakor smo že poročali. A ker je bilo pri prvih dveh sejah le 88 desničarjev in 106 levičarjev navzočih, bile so peticije (prošnje) s Češkega in od drugod za desnico neugodno rešene, kar je obžalovanja vredno, ker je desnica to sama zakrivila. Sicer pa ne bode imelo to družih neugodnih nasledkov. Levičarji so si mnogo prizadevali, da bi bili izkoristili slučajno večino. S prva so hoteli določiti večerno sejo in na dnevni red spraviti Wurmbrandov predlog o nemškem državnem jeziku, pa so morali to opustiti, ker imajo vladni predlogi prednost pred onimi iz zbornice. Na to so hoteli na dnevni red večerne seje postaviti šolsko novelo in ob konci debate skleniti prehod na dnevni red, a bali so se, da bi se celo predsedništvo temu nasilstvu ne uprlo. Konečno predlagal je dr. Herbst, da se stavi na dnevni red prihodnje seje predlog o češko-moravski povprečni železnici namesto šolske novele, kar je obveljalo. Ta teden se vrši debata o tej železnici in bode vladni predlog brez dvombe z večino glasov sprejet. Pri glavni debati je govorilo o tem predmetu šest govornikov in sicer vsi za železnico. Prehod v nadrobno debato je bil enoglasno sprejet, kar se redkokrat pripeti, odkar so levičarji v manjšini.

V četrtek je imela gosposka zbornica prvo sejo po veliki noči s tem le vspehom: Drugo čitanje državnega proračuna in finančne postave za l. 1883, volitev jednega uda v železniški odsek, poročilo finančnega odseka o peticijah.

V ogrskem državnem zboru stavl je poslanec Helfy vprašanje do vlade: Obstoji-li zveza med Avstrijo, Italijo in Nemčijo, in ako obstoji, kedaj in s kakim namenom se je sklenila?

Ministerski predsednik Tisza je obljubil, da bo še ta teden na to vprašanje odgovoril.

Od več stranij se poroča, da se vrše med italijanskim in nemškim dvorom dogovori v ta namen, da bi italijanski kralj Humbert obiskal nemškega cesarja Viljelma v Berlinu, da je posebno Bismark za ta pohod zelo vnet, da tudi Avstrija to misel podpira in da naš cesar Franc Jožef poprej še italijanskega kralja obišče.

Angleška kraljica je nevarno zbolela.

Na Angleškem so zasačili več oseb, katere so hotele dinamit in druge nevarne tvarine uvažati. V neki delalnici so našli pa že nakopičenega mnogo sto kilogramov dinamita. Vsled tega je sprejela angleška zbornica zakon, po katerem se imajo posestniki in narejevalci vžigalnih razletivnih tvarin, ako ne morejo opravičiti njih namena, obsoditi od dveh do dvajset let posilnega dela. Vsak, kdor pri tem sodeluje, deležem je hudodelstva državne izdaje.

V glavnem mestu Španije, v Madridu, počila je petarda v vrtu kraljevem.

Ako smemo hrvaškimi novinam verjeti, pripravljaja se hud boj med Črnogorci in Albanci. „Pozor“ poroča, da je šlo 500 Črnogorcev, prostovoljcev, proti Albancem. Knez Nikita je ukazal, da se imajo vsi Črnogorci iz Skadra umakniti.

Domače stvari.

Presvetli cesar je odločil po sporočilu tržaškega lista „Adria“ 100 tl. * goldinarjev iz čistega dohodka državne dobrodejne loterije za napravo norišnice na Primorskem ter je ukazal, naj se 50 tisoč hitro izplača iz dohodkov 22. ali 23. loterije. Tako tržaški list, kateremu prepuščamo odgovornost za to vest.

Goriška čitalnica je imela v soboto, 7. aprila, zvečer lepo veselico, ki je bila prav obilno obiskovana. Udeležniki so bili od začetka jako počasni v dohajenji, pozneje so bili pa toliko bolj zvešči v ostajenji in so odšli še le o petelinovem petji iz dvorane. Pevski oddelek se je izvršil izvrstno, kakor druge krat. Ta del programa je pokazal, da čitalnica dobiva vedno krepkejšo pevsko podlago. Igro „Filozof“ so igrale tiste osebe, katere smo že enkrat opisovali, razun ene. Ne zdi se nam potrebno, ponavljati oeno, katero smo dali pri drugi priliki. — Veselica 29. aprila bo, kakor se zdi, sijajna.

„Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici“ priredi v nedeljo 15. aprila ob 7^{1/2} uri zvečer v svojih prostorih na Travniku domačo zabavo s petjem, srečkanjem in govorom. Govoril bode č. g. dr. Gregorčič o goriški ljudski posojilnici.

Ker bo govor jako važen, pričakuje se od strani g. g. društvenikov obilna udeležba.

Sedmi izkaz radodarnih doneskov za zastavo „Slovenskemu bralnemu in podpornemu društvu v Gorici“. Delavsko podporno društvo v Trstu, čisti dohodek domače zabave 8. aprila, 25 gl.; preč. g. Fr. Argust Košuta, 2 gl.; č. g. Fr. Sedej 1 gl.; M. A. 2 gl.; č. g. A. Hvalica 1 gl.; Stefan Koršič 2 gl.; Josip Stiegler 1 gl.; N. S. 1 gl. Vkup 35 gl. S prejšnjimi razkazi vred 229 gl. 10 kr. J. Vuga.

Društvu „Sloga“ so poslali popolnane imenike poverjeniki s Sv. Gore, iz Štandreža, iz Bat in iz Drežnice z 28 udi. Hvala! — Gospodje poverjeniki, ki do zdaj niso še odgovorili, se uljudno prosijo, da pošljejo imena ali odgovor, prej ko mogoče, da se sestavi popolni imenik društvenikov.

Vodja na goriškem izobraževališči za učiteljice, g. Peter Rajaković, dobil je odpust za pet mesecev. Med tem časom ga bo namestoval najstarejši ud učiteljstva na istem zavodu, monsignor Jožef Marušič.

Odbor „goriške ljudske posojilnice“ je vložil vnovič društvena pravila pri c. k. okrožni sodnji in se nadeja, da bo mogel začeti svoje delo v kratkem času. Prihodnja „Soča“ prinese najbrže dotična pravila; rodoljubi se pa že zdaj vabijo, naj se oglašajo za pristop.

Č. g. Fr. Sedej, katehet pri nunah, imenovan je začasni profesor svetopisemskih ved stare zaveze na mesto umrlega St. Kocijančiča.

Govor prof. Alpija po rujanem nadškofu priporočamo vnovič z opombo, da čisti dohodek je namenjen sirotišnici sv. Jožefa v Gorici.

V Števerjanu so bile pretekli ponedeljek, 9. aprila, volitve v občinsko starešinstvo. Vdeležitev je

bila od strani Števerjancev in Cerovcev prav obilna; volitev se je končala še le zvečer ob 9. uri. Volitev župana bo pozneje.

V Šempasu je bila volitev občinskega zastopa 4. t. m. Zmagala je stranka dosedanega g. župana. Nadjamo se, da v kratkem se pomirijo nekoliko razburjeni duhovi.

Društveniki „Sloveaskega bralnega in podpornega društva v Gorici“, so vlijudno vabljeni k pogrebu umrlega Andreja Visintina (gosposka ulica, št. 3), bivšega uda in pevca, ki bo v soboto 14. aprila o 5. uri popoldne pokopan. Narodni pevci se vlijudno vabijo k poskušnji nagrobnice, ki bo v soboto točno ob 4. uri popoldne v čitalnici.

Is Levpe smo dobili to le poročilo: Danes smo imeli v naši občini neuvadno slovesnost; položili smo z veliko svečanostjo temeljni kamen novi cerkvi. Med tem ko po svetu o napredku veliko pišejo in upijejo, se v naših kanalskih hribih za napredek naroda veliko dela. Začetek omike je pri vseh narodih, najstarejših in najnovejših, v bogočastji. Naši gorjani so zdrav in krepak narod, dokler imajo za podlago omike kršansko bogočastje.

V tem oziru vidimo živahno gibanje po kanalskih hribih. V Grgarji so pred leti zidali novo cerkev, v Batah so zidali nov zvonik in novo pokopališče ter so napravili nove orgle in nove zvonove. Na Banjšicah so zidali nov zvonik in so napravili nove zvonove; v Kalu imajo novo pokopališče in nove zvoni. Povsod se vidi, da so ljudje vneti za čast božjo in za omiko. Posebno pa se odlikujejo v tem oziru prebivalci levpske občine, ki so že v prejšnjih časih vedno skrbeli za olepšanje svoje cerkve in ki so zdaj sklenili sezidati nov hram božji na mestu prejšnjega.

K današnji slovesnosti došel je bil preč. g. dekan Fr. Vidic iz Kanala in 6 zunanjih duhovnikov. Vsi občani so bili pri službi božji, pri kateri je imel gospod dekan prav primeren govor, v katerem je ljudstvo pohvalil, da je vneto za hišo božjo in da začneja v kljub slabim letom veliko delo, ki bo služilo v čast in tolažbo prihodnjim rodovom. Govornik je govoril prav prisrčno in je segal s svojo besedo do srca. Občani so se jokali od veselja in ganjenja in navdušeni so zapustili cerkev. Vsa hvala našim občanarjem, ki so za dobro stvar tako vneti; vsa hvala tudi preč. g. dekanu, ki je govoril mojstersko besedo. Bog daj srečen in uspeh in veselo praznovanje blagoslovljenosti cerkve, ko bo dovršena. M. A.

Od onstran Lijaka se nam piše: V listu „Šola“ od 2. januarja t. l. nahaja se dopis iz našega kraja, ki slika, kakšni bi morali v resnici biti krajni šolski sveti, ter kako bi morali delovati v blagor napredka in v dosego njih prevažnega namena. V tem se je pokazal g. dopisnik pravega Cicerona, kajti opisoval je prav dobro družih dolžnosti. Pri tem je le to obžalovati, da svojih dolžnosti ne ume, kakor se vidi. Po mislih g. dopisnika moral bi krajni šolski svet odgovoren biti za vse nerednosti ki se zgodé v šoli in zunaj šole; vrhu tega naj bi bil predsednik gonjač šolske mladine. Takih nazorov nismo vsi in g. dopisnik mi menda ne zameri, ako mu v teh njegovih nazorih oporekam. Svetujem pa g. dopisniku, če mu bo v prihodnje čas dopuščal, pisati še kak takošen dopis, da nam ga objavi v kakem drugem listu, ki ga beremo. Lijaški brodar.

Poziv na naročbo. Gospod F. S. Vilhar, sin slavnega Miroslava Vilharja, slovenskega pesnika in skladatelja, ravnanja učitelj mestnega glasbenega zavoda v Karlovcu (na Hrvaškem), namerava izdovati svoja glasbena dela v različnih, periodičnih knjigah. Cisti dohodek teh knjig je namenil ustanovi za postavljenje spomenika svojemu pokojnemu očetu. Delo izide v velikem formatu, na krasnem papirju, v elegantni obliki. Prva knjiga bo obsegala okoli 25 tiskanih pol s sledečo vsebino: 1. samospevi, 2. možki zbori, 3. mešani zbori, 4. skladbe za glasovir. Svojim kompozicijam dodajal bo tudi očetove in uže v prvi knjigi bo nekaj očetovih. Delo izide, kadar se oglasi dovoljno število naročnikov. Cena je določena za naročnike z 2 gld., v knjigarnah bo pa viša; izdajatelj prosi, naj bi mu, kdor more, naročnino uže naprej plačal. Podjetje je vse hvalevredno in zasluži obilno podporo od strani slovenskega naroda.

Javna zahvala.

Bogoslovsko učilišče v Gorici se najtopleje zahvaljuje častiti duhovščini, slavnim uradom, učiteljstvom raznih učilnic, tržaški deputaciji, duhovniar redovom in brez izjeme vsem, ki so skazali zadnjo čast prerano umrlemu semenišnemu vodji,

ŠTEFANU KOCIANČIČU,
pri njegovem pogrebu 10. aprila.
V Gorici, 12. aprila 1883.

Listnica uredništva. Mnoge dopisnike prosimo potepljanja; danes nismo mogli ustreči; še listek, ki je že stavljen, smo morali izpasti.

Št. 1961.

Razpis.

Za okraj puljske občine se razpisuje služba gozdnarskega opravitelja z letnim plačilom 600 gld., stanovanjem 200 gld. in odškodnino za potovanje 200 gld.

Imenovanje je za zdaj začasno in sicer dokler ne bode občinsko zastopstvo, ki se ima na novo izbrati, potrdilo stalnosti (definitivnosti) te službe.

Prosilci za njo morajo dokazati sposobnost v gozdnarstvu v zmislu ministerjalnega odloka 16. januarja 1850. št. 63. dr. z. l.

Vrh tega se tudi razpisujejo tri službe gozdnarskih čuvajev z letno odškodnino po 360 gold. in stanovanjem na deželi v puljske občini.

Prosilci morajo vložiti svoje dotične prošnje podpisnemu uradu v teku 4 tednov in dokazati svojo starost, da so avstrijski podanici (podložni), zmožni italijanskega i hrvaškega jezika, poštenega obnašanja i fizično zmožni.

MUNICIPIJ V POLI,
dne 25. marca 1883.

Št. 18.

Razglas.

Dne 23. aprila t. l. ob 1 uri popoldne bode v Dutovljah javna dražba, pri kateri se odda predelovanje jednega kosa skladovne ceste mej Skopem in Dutovljami.

Klicna cena znaša 243 gld.

Natančneje pogoje in načrt pregleda lahko vsakdo pri občinskem uradu v Dutovljah.

CESTNI ODBOR V SEŽANI,
14. aprila 1883.
Načelnik.

Bergerjevo medicinsko MILO IZ SMOLE (THEERSEIFE)

Priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se skoro v vsch evropskih državah s sijajnim vspehom proti vsakovrstni nečistosti na polti,

osebno proti kroničnim in luskinastim lišajem, hrastam, nalezljivim hrastam, proti rudečemu nosu. ozebljimi, potanju nog, prhljaju na glavi in bradi. — Bergerjevo milo iz smole ima 40% smole iz lesa, in se bistveno razločuje od vsch drugih smol, ki se prodajajo. — Da se prekanjanju izogneš, zahtevaj določno Bergerjevo milo iz smole in glej na znani zavitek. V dolgih in hudih poltnih boleznih rabi se z vspehom na mestu mila iz smole Bergerjevo med smolnato-zvepleno milo; kdor bi hotel imeti rajši to, naj zahteva edino Bergerjevo smolnato zvepleno milo, ker zunanja ponarejanja so brezvspešni izdelki. — Kot neostro milo iz smole za odstranjenje nečistosti na polti, zoper hrasto na polti in glavi otrok, kakor kot neprekosljivo kosmetsko milo za vmivanje in kopanje za vsakdanje rabo rabi:

Bergerjevo glicerina. milo iz smeje, ki ima 35% glicerine in je fino parfumano.

Cena za komad vsake vrste 35 kr. z brošuro vred. Glavni razpošiljavec: lekarnar G. Hell v Opavu.

Glavna zaloga za Gorico pri gg. lekarnarj. F. Cristofolletti (Zanetti) in A. Franzoni.

F. Cristofolletti (Zanetti) in A. Franzoni.

F. Cristofolletti (Zanetti) in A. Franzoni.

F. Cristofolletti (Zanetti) in A. Franzoni.

F. Cristofolletti (Zanetti) in A. Franzoni.

Zaloga in izdelovanje vsako vrstno	OBLEKE	vsakega stanu za dubovne, civiliste in vojake.
------------------------------------	---------------	--

Dobiva se obleka po najnižji ceni.

Cela obleka	od 8 gl. do 35 gl.
Zgornja sukoja	„ 8 „ „ 35 „
Črna obleka	„ 16 „ „ 30 „
Salonska obleka	„ 22 „ „ 45 „

P. n. Gospodi
se toplo priporočam za točno in pošteno postrežbo in tudi za izvršitev obleke v 12 urah.

M. POBERAJ
na Travniku, h. št. 12. I. nadstropje.

Pasi kilovim najnovejše sestave, prav pripravi in trdni VLACNI, BREZ SNETI, kakor tudi vsake vrste obveze, pasovi za človeka, angl. in franc. nogovice proti krču, najnovejši pasovi za nosilce, vse ranocelne priprave iz gume in vse potrebščine za bolnike.

O. NEUPERT, prej J. G. ZIEGER,
Dunaj, ustanovljeno l. 1873. l. Graben 29, znotra v Trattnerhofu, Zaloga vseh pariških posebnostij. Razpošilja hitro in molče proti povzetju.

Po veleslavnem e. k. namestništvu dovoljena

Kupčijska agentura
Avgusta žl. Suppantšitscha,
via Vetturini, h. št. 1. v Gorici,
(zraven gostilnice pri zlatem angelji)

priporoča se za posredovanje služeb vsake vrste, za nastavljanje hišinj (kamarel), kuharic, odgojiteljic, pestern, dekel, potem služabnikov, kočijažev, vrtuarjev in hlapcev.

Daje v najem opravljena bivališča in brez oprave, oskrbuje kupčije in prodaje hiš, kmetij, vil in zemljišč.

Sprejema ali pa priskrbuje kapitale na prvo vknjiženje.

Zastopa mnogo najmenitnejših tovarn (fabrik), posebno onih za izdelavo kmetijskih strojev, parnih strojev najnovejše sestave, z ogujenim ali zračnim gretjem (grenjem), in posebno dandanes tako priljubljenih Haagovih turbin za tovarne, mlne, žage, stope, itd. na vodo.

Priskrbuje vsake vrste vrezarska dela in sprejema vsako kakoršno koli naročilo na goriškem trgu.

Na prašanja odgovarja proti priloženi marki za pismo brezplačno in naglo.

Slavno občinstvo je prošeno, naj se v obilnem številu nanj obrača.

Franc „čisti hitro in gotovo.“
Professor KARL pl BRAUN na Dunaji.

Jožefov ne uzrokuje nikakih težav
Professor pl. BAMBERGER na Dunaji.

Grenki „dela bolj uspešno, ko druge grenke vode.“
Professor LEIDESDORF na Dunaji.

Studenc Professor LEIDESDORF na Dunaji.

Zahteva naj se vedno in razločno: FRANC-JOŽEFOV GRENKI STUDENC. Zaloge povsod. V Gorici: lekar g. Cristofolletti in A. Seppenhofer. Razpošilja se iz Budapešta.

POZOR.

S tristo do petsto goldinarjev v gotovini ali vrednostnih papirjih more vsakdo dobiti 25 do 80 goldinarjev na teden na borski, torej v kratkem času zdatno pomnožiti svoje premoženje.

Ustmena in pismena prašanja naj se obrnejo na protokolirano bankno in lombardno kupčijo

Theodor Noderer & Co. na Dunaji, am Peter 7.

I. nadstropje, kjer se dajejo dotični sveti brezplačno in pod največjo molčečnostjo.